

GONIEC KRAKOWSKI 8 Mk.

Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7,
Telefon Nr. 2502. P. K. O. Nr. 140.011.

Biuro miastowe administracji: Karmelicka 16, Telefon Nr. 2086

Prenumerata w Krakowie: miesięcznie z odnośnikiem do domu **Mk 210**— Zamiejscowa **Mk 240**— Rękopisów Redakcja nie zwraca

Ogłoszenia miejscowe: Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 15. — Układ tabelar. Mk 20. — Drobne od wyrazu Mk 5. — Matrymonialne i korespondencyjne prywatne Mk 7. — Nadesłane Mk 35. — Nekrologi Mk 20. — Komunikaty po kronice Mk 45. — Głosy publiczne i dział ekonomiczny Mk 50. — Na pierwszej stronie Mk 60.

Ogłoszenia zamiejscowe: Ogłoszenia zwykłe Mk 20. — Nadesłane Mk 45. — Komunikaty po kronice Mk 55. — Na pierwszej stronie Mk 75.

Załączniki, przyjmuje się wedle umowy. — Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Administracji. Komunikatów przesłanych Redakcji uwzględnić się **nie będzie**.

Nr. 152. — Rok IV.

Kraków, środa 8 czerwca 1921.

Redaktor naczelny: Józef Rączkowski.

Niemcy w Lidze Narodów.

Kraków, 7 czerwca.

(1) Liga Narodów dogorywa... Formalnie żyć będzie jeszcze przez pewien, może i dłuższy czas, ale jej istotne znaczenie przejdzie już wkrótce do przeszłości.

Dwie ciężkie choroby powodują ten żalony koniec Ligi: utrata krwi i jej zakażenie. Święto doniosły depesze o faktach z jednej i z drugiej dziedziny. Oto z kolei opuszczają „Trybunał ludów” państwa południowo-amerykańskie a równocześnie Rada Ligi uchwala przyjąć w poczet jej członków... Niemcy.

Tem najnowszym wzrostem liczebny członków Ligi jest dla niej jeszcze stokrotnie niebezpieczniejszy, niż wszelki liczebny ubytek. Anemię można uleczyć, zakażenie krwi przesądza los organizmu.

Liga miała, wedle swej pierwotnej koncepcji, stać na straży etyki w stosunkach między państwowymi, gwarantować pokojowe współżycie narodów, oparte na poszanowaniu wzajemnych, słuszych postulatów.

Powyzszy program wyklucza z góry wspólny udział Prus-Niemiec w Lidze. Państwo, które swój rozwój zawdzięcza gwałtem i wiarołomstwu, które ze zbrodniczym wyrafinowaniem rozpoczęło burzę światową, depreczując w jej pierwszych dniach uroczyście podpisane traktaty, — takie państwo nie może współdziałać w tworzeniu nowych kanonów etyki międzynarodowej. Przedstawicielstwo 70 milionów ludzi, dyszących żądzą rewanzu, śniących wciąż krwawy sen o nowych tryumfach „teutońskiego szaleństwa” — nie nadaje się chyba na strażnika światowego pokoju. Rabusie i fałszerze, wyciągający dłoń po obce ziemie, kaci Górnego Śląska — nie będą chyba gwarantować wzajemnych praw.

Jest to objawem równie smutnym, jak charakterystycznym, że Rada Ligi Narodów powzięła swą uchwałę właśnie w chwili, gdy na Górnym Śląsku toczy lud polski śmiertelny bój o wolność z wiekowymi ciemiężcami, gdy uzbrojone przez Berlin i stamtąd ludźmi zasilone bojówki niemieckie dopuszczają się potwornych okrucieństw na bezbronnych mieszkańcach powiatów zachodnich, gdy na tysiącach wiecach w całej Rzeszy padają hasła znieszczenia Polski — członka Ligi Narodów.

Prusacy niczego się nie nauczyli i niczego nie zapomnieli; ludy zachodu niczego się nie nauczyły, lecz zapomniały o wszystkim. Doświadczenia historyi, świeże spostrzeżenia siedmiu lat wojny wywierały już z ich umysłów. Siadają z urodzonymi zbrodniarzami do jednego stołu, jako równi z równymi. Pruski Szultz i Mayer będą radzić o „szczęściu i pokoju wiecznym”, a równocześnie ostrzyć potajemnie zbrojczy miecz.

Polska jest dla Ligi Narodów cennym członkiem. Odgrywa ona w tym zebraniu bardzo interesującą, a mało wdzięczną rolę królika eksperymentalnego. Liga o nas wciąż radzi, wciąż się nami interesuje. Wilno... Galicya Wschodnia... mniejszości narodowe... O czym radziłby Świątynny Trybunał, gdyby nas na świecie nie było?

Ważna rola, jaką odgrywamy w Lidze, niepełnia nas dumą, choć nie daje szczęścia. Zarazem uprawnia nas ona do zwrócenia Wysockim Sędziom skromnej uwagi: niech nie wynagają od nas, abyśmy mieli zaufanie do wyroków instytucji, w której, jako równoważny czynnik, znajdować się będą Niemcy. Uspoko-

Jedyny fabryczny skład amerykańskich maszyn do pisania L. C. Smith & Bros, cicho piszących, które **królują** wśród wszystkich innych — tak się wyrażają dotychczasowi odbiorcy — znajduje się u firmy

Ludwik Aksman, Kraków, Szewska 10. Telef. 32-88.

jenie, że Niemcy weszłyby do Ligi, jako członek, ale że w Radzie Ligi nie będą reprezentowane, takie uspokojenie byłoby mało skutecznym plastrem. Trzeba być konsekwentnym; skoro się raz przyjmuje w swój skład delegację 70 milionów ludzi, to musi się liczyć, że z czasem odegra ona pewną poważną rolę.

Traktat wersalski, a raczej jego aneksy, przykuły jednak Polskę do porożonego tworu prez. Wilsona. Nie możemy tak łatwo zerwać

łączy nas z nią węzłów, jak n. p. państwa amerykańskie. Liga, póki istnieje, będzie miała prawo mieszać się w nasze stosunki (traktat o mniejszościach), bez względu na to, co my o naszym do niej ustosunkowaniu postanowimy. Najwyżej więc możemy do reszty zrewidować nasz **wewnętrzny** do niej stosunek; o resztę postara się samo życie. Czekamy spokojnie na uroczysty pogrzeb Ligi; płakać na tym pogrzebie nie będziemy.

Ofenzywa niemiecka słabnie.

Lokalne ataki odparte. — Straty Niemców w ludziach spowodowały osłabienie walk.

Sosnowiec. (Orient) Kilkakrotnie z wielką zacieklnością ponawiano ataki na całym froncie północnym i środkowym, tj. na odcinkach Góry św. Anny, Wachowa, Zebegle, Myłjin, następnie Jaszczygowie, Brzezaczowa, a w końcu Oleśna i Olzy skończyły się kompletną porażką Niemców. Również wszystkie usiłowania, zmierzające do sforsowania rzeki Odry w rejonie południowym zostały unicestwione. Wogóle napór ofenzywy niemieckiej z powodu ustawicznych klęsk i wielkich strat w ludziach **znacznie osłabił**, stracił pierwotny swój impet i obecnie ogranicza się wyłącznie do lokalnych ataków na poszczególne odcinki i ostrzeliwania ogniem artylerii i karabinów maszynowych pozycji powstańców. Dotychczasowe **straty niemieckie** w ludziach obliczają na 30 proc. składu liczebnego.

Wartość moralna bojówek niemieckich.

Sosnowiec (Orient). Z chwilą przybycia niemieckich korpusów ochotniczych na Górny Śląsk, ujawnia się cała wartość moralna najeźdźców. Okazuje się, że ci wszyscy ochotnicy zaciągnęli się do korpusów ochotniczych nie tyle z pobudek patriotycznych, ile z chęci nowej grabieży na ziemi śląskiej, podobnie jak to miało miejsce w Belgii i Francji i w Królestwie Polskiem. **Werbunek śląski do szeregów ochotniczych masę żywiołów niepewnych lub wprost zbrodniczych.** W czasie walki nad Odrą grabowali bezkarnie Koźle, miasto przeważnie niemieckie, rabowali Polaków, rabowali heimatstreuerów, występujących się do ostatniej chwili Niemcom. Uległa rabunkowi i samowoli żołnierskiej najwzierniejsza część ludności, mianowicie żydzi. Pod groźbą odwrócenia się od Niemców całej ludności na terenie, nie zajętym przez wojska powstańcze, postanowiono ująć ochotników w karby dyscypliny, wprowadzić do Orgeschu i Obeslandu jak najwięcej żywołów miejscowych, aby mogły z przebraną po cywilnemu Reichswehrę i oficerami niemieckimi występować jako Selbstschutz górnośląski.

Jeszcze jeden dowód niemieckiej lojalności.

Bytom. (E. E.) Polakom udało się zdobyć dokument, zaopiniowany podpisem dowódcy niemieckiego **Schmidta**. Ten w liście do osoby urzędowej niemieckiej domaga się, aby nie przestawiano werbunku do niemieckiego korpusu

ochotniczego i zaznacza dalej, że niezbędne jest przeprowadzenie dobrowolnego wyekwipowania, uzbrojenia, rowerów itd. Schmidt zastrzega się, że list jego nosi charakter poufny i zaznacza, że przedewszystkiem nie powinna wiedzieć o tem komisya międzywojszyczna.

Prasa niemiecka nastrojona ugodowo.

Sosnowiec (Orient). Pisma warszawskie omawiają żywo sprawę przypuszczalnych propozycji angielskich i włoskich co do neutralizacji terenu przemysłowego, względnie oddania go pod tymczasowy zarząd koalicyjny. Cała prasa niemiecka wyraża ogromną obawę i niezadowolenie z tego powodu. Czynniki zwiaszcza „Schles. Volksztg”, „Breslauer N. N.” Ten ostatni dziennik konstatuje, że mylnie są wszelkie złudzenia co do tego, jakoby Anglia popierała pretensje niemieckie do Górnego Śląska, walcząca ona tylko o cele swej własnej polityki. Wrazie urzeczywistnienia tego punktu planu Górnego Śląsk byłby dla Niemiec stracony. „Schlesischer Volkszeitung” mówi wprost, że podział G. Śląska na trzy części tj. polską, niemiecką i koalicyjną byłby podarkiem dla Polski. Wogóle widać osłabienie wojowniczego tonu w prasie niemieckiej, jedna tylko „Breslauer Ztg.” cieszy się z przyjazdu Anglików i proponuje im pomoc ludności niemieckiej. Późatem przebijają tendencje ugodowe. „Schlesische Volksztg.” wskazuje jako drogę wyjścia z ciężkiej sytuacji **danie jak najszerszej autonomii G. Śląskowi**, mianowanie na urzędników tylko Górnoszlązków, a nawet domaga się oddania jakiegos stanowiska w tem autonomicznym państwie **Korfantemu**. Również „Volkswacht” cieszy się z tego, że rząd niemiecki zakazał transportów ochotniczych na Górny Śląsk i przestrzega stanowczo przed wysyłaniem tam band Orgeschu.

Górny Śląsk podstawą militarystyki pruskiej.

Paryż. (PAT). W artykule, zamieszczonym w „Matin” opiera Poincare twierdzenie, wygłoszone w sejmie Rzeszy przez kancлера Wirtha w sprawie Górnego Śląska i wykazuje, że Górny Śląsk nie jest bynajmniej rdzenną ziemią niemiecką. Dalej Poincare pisze: Niemcy mówią nam, że nie mogą się obejść bez Górnego Śląska, bo jest to rzekomo dla nich częścią organizmu niezbędną do życia. Jeżeli nam oderżniacie ten organ — mówią Niemcy — to musimy byćśmy umrzeć.

Otóż nie — pisze Poincare — nie umrzecie, ale jedynie będziecie pozbawieni środka szkolenia innym. Zwolennicy pokoju nie chcą właśnie pozostawić tego narzędzia w waszych rękach. Wielokrotnie podczas wojny musieliśmy o tem myśleć, że bez przemysłu górnośląskiego byłibyście zmuszeni do złożenia broni o wiele wcześniej niż się stało. Otóż dlaczemu nazywacie Górny Śląsk organem niezbędnym do życia. My to wszystko rozumiemy. Następnie autor artykułu wykazuje, że węzły gospodarcze między Górnym Śląskiem a Niemcami uległy rozluźnieniu już od wielu lat.

Poincare uważa, że zmiany w tym kierunku, nakazane również przez prawo etnograficzne i geograficzne, będą jeszcze bardziej musiały uwydatnić niepodległość Polski. Następnie cytuje autor wyjątki z listu Fryderyka II, w którym pisał: „Cztery obszary narzucają się przede wszystkim moim oczom: Śląsk, Prusy polskie, Geldrya holenderska i Pomorze szwedzkie. Zdecydowałem się zawiłać przede wszystkim Śląskiem, a następnie poczekać na pomysły okazyjące dla zdobycia i tamtych prowincji”. Poincare kończy artykuł wskazaniem na konieczność podtrzymania żądań Polski.

Represye względem Polaków w Łużycach i Saksonii.

Poznań (Orient). Prusacy, mszcząc się za powstanie górnośląskie, rugują masowo Polaków ze wszystkich kopalni węgla brunatnego na Łużycach Górnych i Dolnych, w południowej prowincji brandenburskiej. Represye te mają być zastosowane również do wszystkich Polaków, pracujących w rozmaitych gałęziach przemysłu w Saksonii.

Czesi z Niemcami mordują ludność polską.

Sosnowiec (Tel. wł.) „Gazeta Robotnicza”, wychodząca na G. Śląsku, umieszcza protokół, stwierdzający niesłychane okrucieństwa Niemców w powiecie raciborskim:

„Niniejszem zgromadzona ludność polska z Uhylska, Olzy, Odry, Kamienia, Bukowa i części Bluszczyzny zwraca się z gorącą prośbą o pomoc. W dniu 21 maja zostaliśmy napażnięci — stwierdza protokół — przez niemieckich stosstruplerów i cywilną Reichswehrę, przybyłych w pancernym pociągu pod polskim (I) sztandarem. Byliśmy pewni, że to oddziały ludzi polskich, niestety, okazało się, że to Czesi z Niemcami! Zaczęli oni z wielką wściekłością, jakiej świat nie widział, wszystko, co po tej stronie było, bez wyjątku plądrować, bili dzieci kolbami i dopuszczali się bestyalskich gwałtów i mordów nad niewinną ludnością. Koni i cały dorobek ciężkiej pracy naszej zostały nam zrabowane. Stosstruplerzy odgrazali się, że obsadzając Górny Śląsk, muszą wszystkich Polaków wytępić, jak wytępił ich już za wodą (t. j. za Odrą). Prosimy i żądamy, aby natychmiast poczyniono kroki u Korfańskiego, aby tenże zainteresował w sprawie naszej i spowodował przesłanie komisji koalicyjnej protokołu, w celu zbadania popełnionych zbrodni niemieckich. Wsze są puste, bo wszystko uległo zrabowaniu. Za zgodność podania ludności i soltysów poszczególnych gmin poswiadcza Sollich, podkomisarz III-go okręgu pow. raciborskiego”.

Strefa neutralna będzie obsadzona do 8 b. m.

Warszawa. (Tel. wł.) Nowy dowódca angielskich oddziałów na Górnym Śląsku oświadczył dziennikarzom, iż na mocy otrzymanych instrukcji jest podporządkowany generałowi Lerondowi, i że wszelkie pogłoski o nieporozumieniu między dowództwem angielskim a francuskim są bezpodstawne. Według opracowanego planu strefa neutralna zostanie ostatecznie obsadzona przez oddziały koalicyjne do dnia 8 czerwca.

Odezwa powstańców do Anglików.

Bytom. (E. E.) Powstańcy wydali do Anglików następującą odezwę: Niemcy usiłowali wmówić w was, żeście tu przyzwani dla stłumienia powstania przeciw Wielkiej Brytanii i innym państwom sprzymierzonym, przedstawili nas w jak najgorszym świetle dla swoich własnych celów. Nie wiercie im, my nie walczyliśmy przeciw rządowi sprzymierzonym, nie jesteśmy bolszewikami, nie jesteśmy nieprzyjaciółmi Anglii, Francji i Włoch, jesteśmy ich lojalnymi przyjaciółmi i wielu z nas uciekło z armii niemieckiej podczas wielkiej wojny, aby w waszych szeregach walczyć o zniechęcenie barba-

rzyńców. Jesteśmy tutaj robotnikami i rolnikami, gotowi jesteśmy raczej umrzeć, niż iść znówu pod rządami niemieckie. Chcemy pracować w spokoju i żyć w wolnym kraju. Nie żądamy od was, byście nie byli posłusznymi naszym rozkazom. Nie! Jesteście żołnierzami, wiemy więc, że musicie spełniać swoją powinność, chcemy, byście zrozumieli, że nie jesteśmy waszymi nieprzyjaciółmi i pragniemy tylko wyzwolenia z germańskiego jarzyna.

Formowanie milicji górnośląskiej.

Sosnowiec (Tel. M.) Ukazało się tu rozporządzenie z dnia 4 czerwca w sprawie stowarzyszenia milicji górnośląskiej. Zadaniem jej jest zastąpienie oddziałów powstańczych i straży obywatelskich, które mają się zdembilizować. O ile przedsiębiorstwa chcą na własny koszt utrzymywać straż, huty i kopalnie, muszą do tego otrzymać pozwolenie referenta dla spraw wojskowych przy Naczelnej Władzy najpóźniej

do 8 bm. Na miejsce dotychczasowych formacji wojskowych organizuje się Milicja górnośląska, której zadaniem ma być 1) strzeżenie linii granicznej, 2) utrzymanie ładu i bezpieczeństwa publicznego wewnątrz kraju.

Nowe pismo niemieckie na G. Śląsku.

Sosnowiec. (T. M.) Jak się tu dowiaduje w tych dniach zaczęło się ukazywać nowe pismo niemieckie w części Górnego Śląska, zajętej przez powstańców, pod tytułem „Freies Wort im Oberschlesien” pod redakcją dr. Fliksa Sterla. Nowe pismo będzie miało za cel doprowadzenie do porozumienia i współpracy ludności niemieckiej z Polską.

Kolportaż „Ilustr. Kuryera Codziennego” na Górnym Śląsku zakazany.

Sosnowiec. (T. M.) Na terenie Górnego Śląska zajętego przez powstańców zabroniono kolportażu „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” z powodu dezorientowania opinii fałszywą wiadomością o zamordowaniu Korfańskiego.

Polityka „rozważli i wyczekiwania” w sprawie górnośląskiej.

Stanowisko rządu angielskiego wobec Górnego Śląska.

Paryż (East Express). Agencja Reutersa wydała następujący półurzędowy komunikat o stanowisku rządu angielskiego w sprawie górnośląskiej: Rząd Wielkiej Brytanii przyjął w kwestyi górnośląskiej politykę rozważli i wyczekiwania. Rząd nie udzieli prawdopodobnie odpowiedzi na ostatnią notę francuską w sprawie wyznaczenia komisji rzeczoznawców, oraz zwołania Rady Najwyższej, dopóki komisarz angielski na Górnym Śląsku, Stuart, nie złoży pierwszego sprawozdania o obecnej sytuacji na Górnym Śląsku, oraz o przybyciu batalionów angielskich. Zwołanie Rady Najwyższej prawdopodobnie nie będzie możliwe przed dniem 15-go czerwca.

Nowy projekt administracji na Górnym Śląsku.

Paryż. (E. E.) „Morningpost” omawia projekt, aby akcja na G. Śląsku była powierzona międzysojuszniczej komisji, zamianowanej przez sprzymierzonych na okres 32 lat, po upływie którego ostateczna decyzja zostanie powzięta na podstawie statutu tej prowincji. W ciągu tych 32 lat Śląsk ma zapłacić sprzymierzonym przypadającą proporcjonalnie część odszkodowania, zaś komisya międzysojusznicza rozporządzać będzie żandarmeryą mieszaną, rekrutującą się z pośród Niemców i Polaków.

Pierwsze słupy graniczne w Cieszyńskim.

Cieszyn. (E. E.) Dzienniki czeskie sławią jako „dzień historyczny” ubiegłą sobotę, kiedy przez czeskich techników poplzone zostały pierwsze kamienie graniczne na Śląsku Cieszyńskim, podkreślając, że kamienie te wyznaczają już stałą granicę pomiędzy republiką czeską a Polską, wykreśloną według umowy z dnia 28 lipca 1920 r. w Paryżu między min. Beneszem a min. Paderewskim z nieznacznymi tylko zmianami. Czeskie dzienniki podkreślają dalej, że ustalenie tych granic położy kres wszystkim nieporozumieniom, wynikającym z nieznaności dokładnej linii granicznej, a także wszelkim „fantastycznym wieściom”, jak to określają Czesi, które krążyły pomiędzy obywatelstwem śląskim na temat możliwości zmiany granic. Komisya delimitacyjna w Morawskiej Ostrawie zakończyła w dniu 2 bm. określenie małych zmian granicznych, wywołanych względami gospodarczymi, komunikacyjnymi i wojskowymi w Cieszyńskim i na Orawie. Jednocześnie posterunki wojskowe czeskie i stráže celne graniczne obsadzili nowe linie.

Prace komisji delimitacyjnej na Spiszu.

(PAT) Morawska Ostrawa, 6 czerwca. Czeskie biuro prasowe donosi: Komisya delimitacyjna dla ustanowienia granicy na Śląsku Cieszyńskim, Spiszu i Orawie odbyła onegdaj posiedzenie, na którym postanowiono, aby stráže wojskowe i cywilne zaciągnęły po obu stronach posterunki wzdłuż ustalonej granicy Śląska Cieszyńskiego i Orawy. Definitywnego ustalenia granicy na Spiszu dotąd nie dokonano, jednakże komisya delimitacyjna przystąpi w najbliższych dniach do prac granicznych na Spiszu. Ze strony czeskiej postawiono już na linii granicznej Śląska Cieszyńskiego słupy graniczne.

Wybory do parlamentu czeskiego w Cieszyńskim

(PAT) Mor. Ostrawa, 6 czerwca. „Morawsko-sleski Dennik” dowiaduje się, że wybory do parlamentu czeskiego na Śląsku Cieszyńskim pod okupacją czeską przeprowadzone zostaną w jesieni.

Czesi wobec rewolucji na Słowaczczyźnie.

Morawska Ostrawa. (E. E.) Prasa czeska omawia bardzo obszernie obecny ruch na Słowaczczyźnie, który wyraził się, jak wiadomo, proklamowaniem niepodległości republiki słowackiej. Dzienniki czeskie usiłują zmniejszyć znaczenie tego ruchu, twierdząc, że wywołany on został przez agitatorów, których organizacya jednak jest bardziej rozszerzona, niż się ogólnie sądzi. Agitacye te mają głównie szerzyć Madziaroni (?), których celem jest wywołanie otwartej rewolucji, aby ułatwić Węgrom obsadzenie terytoriów objętych powstaniem, a następnie zamianowanie ich. Jak twierdzi „Morawsko-Sleski Dennik” w kawiarniach preszburskich i koszyckich, mówi się o tych celach otwarcie i głośno. Jak twierdzi „Morawsko-Sleski Dennik” Słowacy mają być obojętni wobec tych agitacji zarówno Madziaroni jak Hlinkowców, jednakże przyznaje, że jakaś jedna czwarta część ludności daje chętnie ucho agitacji przeciwko państwu czeskiemu, zaponinając o „wspólnym pochodzeniu” Słowaków i Czechów. Morawsko-

Sleski Dennik” podkreśla dalej rzekomy sojusz węgiersko-żydowski pisma „Kasai Naplo” z Hlinką i z całym stronnictwem ludowo-słowackim. Agitacya „Kasai Naplo” obecnie zwraca się przeciwko zamierzonemu zjazdowi sokołów czeskich do Koszyc. Podczas uroczystości Bożego Ciada w katedrze koszyckiej śpiewano hymn węgierski, wskutek czego czeski naczelnik policji dr Klima wydał zakaz „nadużywania naborzeństw do agitacji przeciwpaństwowej”.

O stanowisko Polski wobec rządu słowackiego.

Warszawa. (Tel. własny) Z powodu proklamacyi narodowego rządu słowackiego, poseł czeski, p. Maksa, był przyjęty przez kierownika Ministerstwa spraw zagranicznych p. Dąbskiego. Poseł Maksa zapytał rząd polski o stanowisko w sprawie rządu słowackiego. Wice-minister Dąbski, obecny kierownik ministerstwa spraw zagranicznych, udzielił p. Maksie uspokajających wyjaśnień.

Zwierciadło polityczne.

Socjaliści o „gabinetowej”
klesce endecyi.

Przesilenie rządowe zakończyło się już, pomimo wicherzeń narodowej demokracji i jej satelitów. Ostatnia wakująca teka z ostanie w najbliższych dniach obsadzona. Omawiając wyniki przesilenia, stwierdza „Robotnik” warszawski, że przesilenie wzmocniło jeszcze bardziej stanowisko premiera Witosa i stronnictwa P. S. L. w życiu państwowem Polski i wskazuje na kompletną kleskę endecyi, która przy pomocy pp. Czerniewskiego i swego „kuzyna” Dubanowicza, przypuściła gwałtowny szturm, chcąc zająć najważniejsze w gabinecie placówki. Przebieg wypadków okazał, że endecya ma wprawdzie wielkie apetyty, ale nie może przeciwstawić p. Witosowi nikogo, kto by z jakimi takimi widokami powodzenia mógł się pokusić o utworzenie gabinetu.

„Dlatego też, — konstatuje „Robotnik”, — Dubanowicze i Czerniewscy, którzy ze skóry wylazili, aby stworzyć „centropraw”, pod wodzą endeków, — musieli się sromotnie cofać, gdy Witos groził ustąpieniem i gdy ich słabe głowy miały nieść odpowiedzialność za tworzenie gabinetu.

Czesi „w obronie”
polskiego proletaryatu.

(m-m) Polski robotnik ma specjalne szczęście do nieproszonych opiekunów z zewnątrz, którzy pragną, wbrew jego woli, zajmować się nim i stwarzać mu „lepsze warunki bytu”. Po bolszewikach, tak czule troskliwych o „dobro” proletaryatu polskiego, postanowili zaopiekować się nim bracia — Czesi. Sposobność do tego dały im zamieszki wśród polskiej partii socjalistycznej pod zaborem czeskim, wywołane przez żywioły komunistyczne, z Lizakiem, Goetzem i Mobotem na czele.

„Morawsko-Slezsky Dennik”, wykorzystując ostatnie zajścia i rozłam, wytoczył ciężkie armaty przeciwko socjalistycznym działaczom na Śląsku, jak: Reger, Kunicki, Kwietniowski, Dora Kluszyńska, nazywając ich „zdrajcami polskiego proletaryatu”. Oczywiście za zdradę uważa czeski dziennik patryotyczną działalność tych przywódców P. P. S. na Śląsku, insynuując im między innymi, że za austriackie pieniądze posyłał polskich robotników na śmierć (!). Prócz tego „Morawsko Slezsky Dennik” występuje z całym szeregiem osobistych oszczerstw, skierowanych bądź to przeciwko dr. Kunickiemu, bądź przeciw Regerowi i pani Kluszyńskiej. Podstawę do swoich oszczerczych zarzutów czerpie „Morawsko Slezsky Dennik”

z artykułów Lizaka, który obecnie w Morawskiej Ostrawie wydaje renegacki „Głos Robotnika”.

Naturalnie występuje ten bolszewicki wachol z kłamliwą denuncjacją, że Reger zamierza wywołać powstanie na Śląsku Cieszyńskim i że zdradzał interesy polskiego robotnika na Śląsku na „komendę szowinistów” z Warszawy.

Czesi podchwytną z radością niecną robotę

Lizaka i towarzyszy, kolysząc się błogą nadzieją, że robotnik polski w Czechosłowacji, z rytowanymi temi walkami wewnątrz partii, odwróci się od swych polskich przywódców i pójdzie... do Czechów. Nadzieje to na szczęście złudne wobec wypróbowanego uświadomienia narodowego robotnika śląskiego. Działalność jednak takich Lizaków, Goetzów i t. p. stanowi punkt oparcia dla agitacji czeskich „opiekunów”.

Głosowaniu emigrantów gornośląskich winni
Dmowski i Paderewski?

Senzacyjne rewelacje. — Oczekujemy wyjaśnień!

Kraków, 7 czerwca.

W piśmie zagranicznych pojawiła się niedawno wiadomość, która wywołać musi w szerokich sferach społeczeństwa polskiego bolesne zdumienie, — o ileby okazała się prawdziwą. Oto przedstawiciele Polski na konferencji pokojowej, pp. Dmowski i Paderewski, mieli — według tej informacji, — domagać się w roku 1919, aby w plebiscyde gornośląskim wzięli udział również emigranci. Kanclerz niemiecki, dr. Wirth, świeżo powołał się na ten krok polskich delegatów, wyszydzając ich nieopatrnością.

Panowie Dmowski i Paderewski nie zdawali sobie podobno jasno sprawy z tego, kto to będą ci emigranci i ludzili się, że są to w pierwszym

rzędzie polscy robotnicy, znajdujący się na wychodźstwie w Nadrenji.

Nie chcemy wierzyć, aby pogłoski te były prawdziwe. W każdym razie, gdy się już raz podobne alarmujące wieści rozeszły, muszą być one wyświetlone. Opinia polska ma prawo wiedzieć, czy istotnie reprezentanci polscy popełnili fatalny błąd polityczny, który w swych konsekwencjach tak ciężko zawazył na losach Górnośląska. Głos na p. Paderewski i p. Dmowski. Oczekujemy zwłaszcza rychłej odpowiedzi p. Dmowskiego, który bawi w Warszawie i czas zużywa na reklamowanie swych „zaślug” w Paryżu i kwalifikacji na ministra spraw zagranicznych.

Wykroczenia sowietów przeciw traktatowi ryskiemu.

Formacje bojowe z jeńców polskich. — Co na to p. Cziczerin?

Kraków, 7 czerwca.

Ulegaj podaliśmy wiadomość o komunistycznej agitacji, prowadzonej przez rządowe czynniki bolszewickie wśród polskich jeńców w Rosji. Jak się okazuje wszakże, — bolszewicy nie zadowolają się propagandą, ale usiłują formować polską „czerwoną armię”.

I tak „Izwiestija Narodnawo Komisarjata po wojennym dziełach” z dnia 4 kwietnia publikuje rozkaz w sprawie formowania z jeńców rolniczych drużyn, dla robót społeczno-gospodarczych.

Według otrzymanych wiadomości, drużyny te są rozlokowane w następujących miejscowościach: Łotyże, Białorusini i Litwini w okolicy Petersburga, a Ukraińcy, Węgrzy i Czesi (ostatnio przeniesieni z Rostowa) na Krymie. Oddziały polskie porozrzucane są małymi grupami po całej prawobrzeżnej Ukrainie. Na czele drużyn stoją oficerowie komunistki i zachowana jest wewnątrz organizacja ściśle wojskowa.

W drużynach tych rozwijają bolszewicy intensywną agitację, powołując do tego zmobilizowanych komunistów polskich, węgierskich

i innych. Szczególną uwagę zwracają bolszewicy na formacje drużyn i jeńców polskich. Ilość jeńców, wcielonych do tych drużyn, nie przekracza wszakże 6.000.

Z oddziałów tych drużyn tworzą bolszewicy zawiązki przyszłej armii czerwonej polskiej. Oddziały te odbywają wojskowe ćwiczenia i utrzymywane są na poziomie regularnego wojska. W ostatnim czasie przybyło dużo agitatorów instruktorów z Polski, którym powierzona jest dalsza organizacja tych oddziałów.

Informacje powyższe zawarte są w urzędowych publikacjach bolszewickich; posiadają więc wszelkie cechy autentyczności. Rząd nasz musi się niemi zająć i domagać się od naczelnych władz Rosji sowieckiej energicznych zarządzeń przeciwko takiemu łamaniu traktatu ryskiego. Gołosłowne oświadczenia p. Cziczerina, który jeszcze w ostatniej swej nocie przeczył wszelkim zarzutom polskim i zapewniał o swej lojalności, — nie wystarczają. Żądamy czynów, a nie uprzejmych słów.

STEFAN GRABIŃSKI.

CUD ŻYWJI.
(Z „Ogrojca Baśni”).

Tego to wień Gromisław przywołać kazał na swoje pokoje. Rozprawiali z sobą na osobności długie godziny, a skoro wreszcie Zawrat znów wyszedł na podwórzec grodowy, twarz mu mieniła się złą radością i węzowe łyski szły z oczu. Zaraz też, nie mieszkając zlecił król zbirom przywieść na zamek Jasnotę i pospólnie z Dziwą w lochu skuć łańcuchem. Niebawem zarodził się w dworskim parku od cieśli i szklarzy, którzy nakazem władcyki zwołani wszczyli tam dziwną budowlę. Praca kierował sam czarownik, tam i sam chodził, doglądał robotników, gdy nie po myśli jego czynili, ganiąc surowo. A działało się to w ogroju królewskim, w części najbujniejszej, zwierzyńcem zwanej, gdzie kwiaty precudne ondlewały od własnej woni, drzewa wysokopienne, wiekowe rozpościerały mszyste poroście, na wieżach bujając swobodnie, gdzie zwierz wszelaki wolno chadzał, przez rękę łowiecką nie ścigany. A byli zwierzyńiec ów na wysokim wzgórzu i zdala wynosił nad park szumawę drzewnych wierzchołów. Odmierzono zęfi tedy przestrzeń znaczną, żeby na dom zamoznego rycerza starczyła i zamknięto ją zlocistą kratą ze wszzech stron, w jednym tylko miejscu przesiecz na bramę zostawiając. Gdy tak część parku od reszty światła na glucho odcięto, rozniecili hutnicy duże ogniska, podsycając oddechami stu miechów, że aż wicher powstał gorący i zaczęli stąpić w kamiennych

kadziach całe sęgi szklawa. Okrutny żar paleńsk zmógł je rychło i lało się kałużą gęstego, ciągliwego ciasta. Wtedy wydymać jęli szklaną gąszczawę w olbrzymi, pół kulisto sklepiący się dzwón.

Potworny był ci... w... w którego wnętrzu pomieściłoby się parę drużyn łowczych. Gdy ostygł, lśniącą tysiącem migotów pokrywę wydzwignęły powoli żelazne żórawie ponad okratowany ogrojec.

I tak wisiał dzwón czas jakiś szklaną groźbą, ponad wzgórzem i czekając. Wtedy kazał król wywieść z podziemi grodowych córke i jej miłośnika i w ogród złota siatka spowity wprowadzić.

Ledwie weszli, mrużąc oczy odwykłe od blasku dnia zaskrzypiały w gónze żórawie, zadudniły toki i śruby i dzwón zwołna opuściwszy się na zwierzyńiec, przykrył go lśniącym w blaskach porannego słońca, śliskiem o gładkich zboczach sklepieniem. Ruchem ręki oddalił Zawrat sługi pracujące, szklarzy i hutników i samowtór z królem bez świadków pozostał.

— Wstrzymaj na chwile rękę swoją — dawał się Gromisław. — Pragnę raz jeszcze spojrzeć na wyrodne dziecko, gdyż, jak przyrzekłeś, nigdy już potem nie będę jej oglądać smutne oczy rodzica. Żalność niewczesna wtargnęła mi w meskie serce i sąd zastużony odwleka.

Zamilkł król i czas jakiś patrzył przez szklaną ścianę w zawarty ogrojec...

A tam, wprost wrót złocistych na rygle zamkniętych staw się rozlewał cichy, nie zmarszczony fala, a nad nim wierzby płaczące nachyliły smutne gałazki bez ruchu, bo wiatru pod banią nie było. W głębi otwierały się zielone aleje jesionów, dumaly słodczy miodną sączące.

lipy. A ówdzie pod kamiennym okarzem Żywji, bogini przedziwnej, co stwarza bez końca i początku i soki pędzi rozrodu, królewska córka siedziała z Jasnotą. On ramieniem pięściwem przyhołubił biedną do piersi i szeptał do ucha słowa pociechy. Twarz miał smutną, lecz rzewności pełną i z dumą spoglądał na jej łono, co już poczęło.

Wkoło cisza była ogromna: trawka nie zadrgała, liść nie zaszeleścił; czasem chyba z gęstwiną nadbrzeżnej podniosła się wązkiem lotem dzika kaczątka, by wnet opaść między rokiciny, czasem z gaju wyjrzała rosochata głowa damiela, przemknęła lasica między krzakami leszczyny. Jakaś duszność nużąca padła na ten świat oszklony i przeczcucie zmaciło goły bytowania. Oczekiwanie czegoś niebywałego stłumiło bujawość życia, zgasiło nieprzeparęte, wyzwoliło rade okrzyki. Wydarło z piersi tryszczących młoda siła, co rodzić pragnie i plenić się pomiotem wieczystym, natknęły na szklistą powalę, na ściany bez serca i złamane na miazgę wracały w bezładnej porażce...

Wtem Zawrat podniósł prawicę: w skurczonych palcach wroza zabiłsya rubinami wysadzana różdżka. I oto wszczyły się pod dzwónem dziwne przemiany. Znagle królewna i pasterz zrzucili ludzkie postaci i z pod ołtarza, pod którym tulili się przed chwilą w smutku i miłości, zleciała na czarne wody stawu para śnieżnych łabędzi. Płynęły równo po gładkiej szybie, roztrącając białymi piersiami ton martwą bez fali.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z DNIA.

Kto go kupi?

W jednym z ostatnich numerów „Kuryera Warszawskiego” ukazało się następujące ogłoszenie:

„Młody Polak kresowiec z wyższym wykształceniem, lecz nie posiadający żadnego fachu, chcąc uregulować niecierpiący zwłoki dług honorowy, zakontraktowałby się na kilka lat do jakiegokolwiek zajęcia za 500.000 marek polskich piątych zaraz. Wolalby po za krajem. Posiada bardzo dobre referencje. Pośrednicy pozadani”.

Najwidoczniej ów młodzieniec z „wyższym domowym wykształceniem” zgrawszy się w karty chce się obecnie sprzedać komukolwiek — najchętniej prawdopodobnie jakiejś starszej chlebobawczyni — za 500.000 marek płatnych i z rozbrajającą naiwnością zapowiada, że ma „bardzo dobre referencje”. Ano, skoro nie posiada „żadnego fachu” — dobrze, że może wykazać się choć referencjami... Ciekawa tylko rzecz czyjmi... I jest tak rozbrajająco naiwny, że ufa, iż znajdzie ktoś, kto go kupi — przy pomocy „pośredników”.

Jeżeli nabywca istotnie się znajdzie — nie zrobi zbyt świetnego interesu...

KINEMATOGRAF.

Słodkie godziny.

— Kraków jest dziwnym miastem — oświadczył mi pewien Totentot, członek misji handlowej, która chce dostarczać Polsce piasku do krenela biczów. — Dziwne miasto, w niem wszystko jest na opak! Ulica, którą chodzą pogrzeby — nazywa się Wesola, na Szpitalnej nie ma ani jednego szpitala, na Różanej śmierdzi, na Zgoda rozbijają. Księgarze handlują fortepianami, a prokuratorzy śpiewają na scenach prowincjonalnych. W teatrach śpią, w kawiarniach nocują, w Strzelnicy tańczą, a na Uniwersytecie strzelają. Dla uczczenia niedzieli podają, w restauracjach wódkę w filiżankach od czarnej kawy.

Dziki człowiek miał rację, chociaż przytaczał zbyt jaskrawe anomalie i burjosa naszego życia. Znam inne przykłady niemniej ciekawe, choć nie tyle drastyczne.

Otóż i jedna z dawniej renomowanych, wytwornych cukierni w Ryńku, gdzie publiczność nie była animowana do płacenia z góry, a na ladzie nie wdziała ostrzeżenia, że „ciastko dotknięte uważa się za sprzedane”. Bywał tam świat eleganci: panie w kapeluszkach, panowie z chusteczkami do nosa, na niektórych z nich można było widzieć monogramy z koronami!

Ci ludzie jedli ciastka, flirtowali z damami emoktającymi czekoladę z małych filiżanek lub usiadłszy w oknie pokazywali tłumom ulicznemu, że mają czyste kołnierzyki i takie manszety. Damy siedząc znowu w cukierniach na kanapkach prezentowały gościom pończoszki i hafty.

I dobrze im było!... Cieszyli się swoimi ciastkami, likierami i czekoladami i mieli rację, a gospodarz cieszył się z swoich gości i miał także rację!...

Dzisiaj — jakby piorun trzasł w całe to „porządne” towarzystwo. Znikło, rozplynęło się jak pianka kremowa we filiżance przedwojennej czekolady.

— Panie starszy — trzy karteczki, ale mocne!... Jak człowiek płaci to niech wie za co! — mówi jakiś gruby obywatel ze srebrnym łańcuchem przy kamizelce, ale bez krawatki na szyi. — Trzy mocne, ale żeby oko zbiałało.

— Nie pyskujcie ta ojciec, boście się nieraz na naszej wódce urzędu — odpowiada, subjekt wydając obywatelowi kupony na trzy kieliszki „sakramenckiej z mocną”.

— Panie pan! — zgłasza się do lady drugi — nie ma tu numeru 325?

— 325?... A cóż to? telefon?

— A juści!... telefon!... To mój kum, ekspres uczciwy, wie pan, co to ma taką świdrowatą babę!... Nie widział pan?...

— Nie widziałem żadnego świda.

— Ano... to daj pan karteczkę!...

— Jedna „Karmelicka z Grodzką” w kratkę! — zapowiada już u drzwi stentorowym głosem zażwony fiakier krakowski.

— A Kazik Chwała! — odzywa się chór głosów z drugiego pokoju. — Nie kazuj nic! Już tu jest dla ciebie wódka!

— Grzesiu! ja już nie piję więcej!... chyba, że dasz cygarok!...

— Cygarok?... Dam ci cygarok!... Ale pij, bo ci każe!... Panie dwa cygarok, to jest duże wódkil!...

— Panie starszy!... Mam jedno jajko!...

— Idź pan do dyabła!...

— Jedno jajko i dwa precele miałem do wódki! W przyległym pokoju alkoholometr idzie w górę — mniej więcej stopni 40. Wszyscy są już

przeważnie „per ty” ze sobą, większość całuje się, kilku tkliwszego serca płacze.

Lustrzana szyba od ulicy widać spocone twarze i świecące nosy. Małe paupry pokazują sobie palcami ciekawsze egzemplarze gości, ku wielkiemu nieukontentowaniu tych ostatnich.

Przy bufecie małe zamieszanie.

Policjant, który wszedł właśnie, robi energiczne przedstawienie dorożkarzowi, żeby raz wstał na kozioł i jechał do dyabła, bo koń się njecierpliwi.

— A dyć go na wódkę nie mogę tu zaprosić! — odpowiada fiakier z przekąsem.

Wreszcie policjant dał się przebłagać, a nawet zaprosił na „satagan”.

I pomyśleć, że tu spędzała niegdyś krakowska „elita” swoje „słodkie godziny”!

Ha! pojęcie słodczy jest także względna — kto wie czy i im nie słodko, że jednak ma gospodarz niekiedy „gorzkie chwile” — to zdaje się nie ulgać wątpliwości!...

Kruk.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Roberta

Wschód słońca: 4:51.

Zachód słońca: 9:05.

Długość dnia: 16:14.

Wtorek

7

Czerwca

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Wtorek: „Orlatko”.

Środa: „Hedda Gabler”.

Czwartek: „Lady Frederic”.

Piątek: „Lady Frederic”.

Sobota: „Lady Frederic”.

TEATR „BAGATELA”

Wtorek: „Nerwowa awantura”.

Środa: „Nerwowa awantura”.

Czwartek: „Nerwowa awantura”.

Piątek: „Nerwowa awantura”.

Sobota: „Nerwowa awantura”.

TEATR POWSZECHNY

Wtorek: „Idealna żonka”.

Środa: „Bał w operze”.

Czwartek: „Wilhelm Tell”.

Piątek: „Idealna żonka”.

Sobota: „Wilhelm Tell”.

Niedziela popołudniu: „Lalka”.

wieczorem: „Rozwińdźmy się”.

OPERETKA W NOWOŚCIACH

Wtorek: „Yuszi tańczy”.

Środa: „Yuszi tańczy”.

Czwartek: „Yuszi tańczy”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (RYNEK GŁÓWNY, LINIA A—B. L. 38).

Środa: ks. Fel. Hortyński: Filozoficzno-przyrodnicze znaczenie teorii Einsteina.

Piątek: ks. Fel. Hortyński: Konwersatorium z teorii względności Einsteina.

Boją się socjalistów.

Rząd niemiecki zamierzał wysłać do Moskwy jako swego przedstawiciela dra Augusta Müllera, socjalistę. Rząd sowiecki oświadczył wszakże, że na ambasadora o przekonaniach socjalistycznych zgodzić się nie może, ponieważ mógłby on nawiązać stosunek z mieniszowikami. Rząd sowiecki życzy sobie przystania jakiegos prawicowego polityka, najchętniej człowieka z rodowej „arystokracji”.

Należy zwrócić uwagę, że podobne stanowisko miał zająć rząd sowiecki wobec kandydaty p. Jodki na posła polskiego w Moskwie.

Niemieckie „ćwiczenia” wojskowe nad granicą polską

Pisma niemieckie donoszą z Kołobrzegu, że rozkazem Ententy zostały wstrzymane ćwiczenia wojskowe wielkich jednostek Reichswehry II okręgu, odbywające się na placu ćwiczeń w Hammerstein.

Dodać należy, że miejscowość Hammerstein znajduje się bardzo blisko granicy polskiej a że rzekome ćwiczenia liczących oddziałów niemieckich nie były niczem innym, jak zamaskowaną koncentracją wojsk niemieckich przeciw Polsce.

Brak nauczycieli na Pomorzu i w Poznańskim.

W obu województwach, pomorskiem i poznańskim, istnieje ogółem 4618 szkół, w tem 3133 szkół polskich, a 1485 niemieckich. Liczba posad nauczycielskich wynosi 8755 — lecz sił nauczycielskich jest tylko 5971, a mianowicie 4770 Polaków, a 1201 Niemców.

Istnieje zatem wielki brak nauczycieli. Władze starają się temu zapobiec przez zakładanie kursów dokształcających dla nauczycieli pomocniczych. Obecnie czynnych jest 20 podobnych kursów, które w bieżącym roku mogą dostarczyć 800—900 sił nauczycielskich. W szkolnictwie Pomorza i województwa poznańskiego brak jest 2784 nauczycieli, 1617 Polaków i 1167 Niemców.

Wiec urzędników państwowych i akademickim wykształceniem.

(T) Wczoraj o godz. 6 wieczorem odbył się w sali posiedzeń rady miejskiej wiec urzędników państwowych z uniwersyteckim wykształceniem w sprawie polepszenia bytu — któremu przewodniczył radca Namiestnictwa Marek.

P. Arzt w dłuższym referacie o obecnym położeniu urzędników wszystkich dykasterii wskazał drogi wiodące do polepszenia bytu urzędników państwowych. Uchwalono wysłać trzech delegatów do Warszawy, którzyby przedstawili w Sejmie postulaty urzędników z prośbą o natychmiastowe ich uwzględnienie — co niezawodnie pomyślnie wpłynie na tok pracy ku ogólnemu dobru.

Wybór pierwszego wiceprezydenta miasta.

(T) Jak się dowiadujemy dnia 14 b. m. nastąpi nareszcie wybór pierwszego wiceprezydenta miasta. Wiadomość ta zostanie niewątpliwie w szerokich sferach przyjęta z wielkim zadowoleniem. Czas bowiem był już najwyższy na skompletowanie prezydium, a to tembardziej, że obecni wiceprezydenci są przeciążeni nawałem pracy.

WYSTĘPY IRENY SOLSKIEJ. We środę ukazała się p. Solska poraz ostatni w „Heddie Gabler”. We czwartek gra w komedji angielskiej „Lady Frederic” Somerset-Mauchama. Jednocześnie rozpoczęły się przygotowania do wystawienia nieznanego od kilkunastu lat poematu J. Żuławskiego „Tros i Psyche”. Dzisiaj ukazała się znowu „Orlatko” z p. Białkowskim.

MIANOWANIA NA UNIWERSYTECIE. Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 22 maja 1921 zamianował inżyniera Cyryla Józefa Kochanowskiego profesorem zwyczajnym użytkownika lasów na wydziale rolniczo-leśnym politechniki lwowskiej z ważnością od dnia 1 stycznia 1921 r. Naczelnik państwa nadał postanowieniem z dnia 8 kwietnia 1921 r. ks. dr Franciszkanowi Gołbie, docentowi uniwersytetu Jagiellońskiego, tytuł nadzwyczajnego profesora uniwersytetu.

NADEŚLANE.

Nowo otworzona!

KLINIKA LALEK

Kraków, ulica Basztowa 15

posiada wielki wybór lalek od 100 Mkp. wwyż, przyjmuje jak i do naprawy, oraz ma na składzie wielki wybór zabawek i galanterji.

4423

Służąca

znająca się na kuchni, do dwojga osób potrzebna zaraz. Zgłoszenia ul. Czapskich L. 1, III. piętro oficyny od 12 do 2-giej w południe.

STENOTYPISTKA

biegle pisząca w języku polskim i niemieckim — tylko pierwszorzędna siła — zostanie natychmiast przyjęta. Zgłoszenia pod „Stenotypistka” do biura reklamy „P.R.A.S.A.”, Kraków, ulica Karmelicka 16.

Od poniedziałku 6 do niedzieli 12 czerwca 1921 r.: W

Wspaniały dramat nastrojowy włoski w 6 aktach

„CÓRY MORZA”

Wielka ludzka podobnie jak morza wieloletnie wzbudzona i niezgłębiona. —

Party — Córy morza... wracajcie na jego łono i będziecie tżami wszystkich ludzkich bólów. —

Akcja odbywa się na tle przepięknych krajobrazów włoskich.

A N D A

Inż. LEON ZIELENIEWSKI

b. Dyrektor, długoletni Prezes firmy: Polskie Fabryki Maszyn i Wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku S. A., b. Profesor Instytutu technicznego i Członek Państwowej Komisji egzaminacyjnej w tymże Instytucie

urodzony w Krakowie 4 lutego 1842 roku, zasnął w Panu dnia 5 czerwca 1921 roku. W Zmarłym tracimy niezmordowanego i zasłużonego Prezesa, którego pamięć wśród nas na zawsze pozostanie.

Wyprowadzenie zwioz z domu załoby przy ul. św. Marka 31 do grobu rodzinnego nastąpi we wtorek dnia 7 czerwca 1921 o godzinie 5-tej po południu, na który to obrzęd zaprasza

RADA ZAWIADOWCZA

Polskich Fabryk Maszyn i Wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku S. A.

Naczelnik Państwa nadał postanowieniem z dnia 9 kwietnia b. r. docentowi uniwersytetu Jagiellońskiego drowi Józefowi Reinholdowi tytuł nadzwyczajnego profesora uniwersytetu.

Minister wyznań i oświecenia publicznego zatwierdził rozporządzeniem z dnia 20 maja b. r. Nr. 3628 IV/21 uchwałę rady wydziału filozoficznego z dnia 13 marca b. r. mocą której dr Witold Pogorzelski uzyskał veniam legendi w zakresie fizyki matematycznej w uniwersytecie Jagiellońskim.

P. SOLSKA NA WIECZORZE FUTURYSTY. CZNYM w teatrze miejskim im. Słowackiego nastąpi w sobotę 11 czerwca o godz. 11 wieczór — Oprócz futurystów: Tytusa Czyczewskiego (autora „Zielonego oka”), Brunona Jasieńskiego (autora „Buta w butonierce”), Stanisława Młodzieńca (autora „Kresak i futuress”), udział w koncercie weźmą artyści tej miary co p. Irana Solska-Groszowa, oraz pp. Janusz Strachowski (art. warszawskiego „Teatru Polakiego”) i Zygmunt Nowakowski (art. teatru im. Słowackiego). Zwłaszcza występ p. Solskiej po raz pierwszy w Krakowie jako odtwórczyni poezji futurystycznej, której występy na czterech wieczorach futurystów krakowskich w warszawskiej Filharmonii odbiły się głośnie echem w prasie tamtejszej, wzbudził w szerokich kołach artystycznych ogromne zainteresowanie.

ZBIERANIE DATKÓW NA SKARB NARODOWY. Wydział wykonawczy głównego komitetu popierania skarbu narodowego zwraca się do organizacji i osób, które zajmowały się zbieraniem datków i ofiar na skarb narodowy przed utworzeniem głównego komitetu popierania skarbu narodowego, o zebranie rezultatów dotychczasowej akcji ile pieniędzy i komu zostały doreczone. Zawiadomienie z podaniem dokładnych danych względnie wykazy należy przesyłać pod adresem wydziału wykonawczego do Ministerstwa skarbu Warszawa, Rymska 5. Wydział zawiadamia, że obecnie akcja zbiórki złota, srebra i drogich kamieni oraz innych ofiar na rzecz skarbu narodowego odbywać się będzie tylko za pośrednictwem osób, które otrzymały lub otrzymają stosowne uwzględnienie od komitetu głównego lub komitetów wojewódzkich.

TARYFA NA WYWÓZ ŚMIECI. Uchwałą z dnia 6 maja b. r. postanowiła Rada miasta, że za wywóz popiołu i zmiotków domowych wprowadza się jednolitą taryfę opłat dla wszystkich realności w mieście. Obecna taryfa za wywóz popiołu i zmiotków domowych opiewa: za wywóz jednej skrzynki o pojemności 100 litrów popiołu opłacać należy 16 mk. za wywóz jednego wozu popiołu i zmiotków z realności, w których nie ma skrajnek 320 mk. Za dostarczenie przez Zakład czyszczenia miasta do wynoszenia popiołu i śmieci naczyń (skrzynek, koszy i t. p.) dolicza się 10 proc. do ogólnej sumy kosztów.

(sm) ZAMYKANIE WODOCIĄGÓW. Brak wody w godzinach popołudniowych wywołuje coraz większe narzekania w porze obecnych upałów i posuchy. Niedawno to zamknięcie kurków wodociągowych pomiędzy 12 a 6 godziną stało się powodem rozwoju pożaru w fabryce gwoździ przy ul. Płaszowskiej w Podgórzu, gdzie wybuchy koło godz. 4 popoł. ogień można było z miejsca ugasić wodą ze znajdujących się na podwórzu fabrycznym hydrantów, gdyby w nich woda — była. Niestety, wody nie było, niegrzeszcy pożar nie chciał czekać do godz. 6 na otwarcie hydrantów i cała szopa z materiałami i narzędziami musiała spłonąć. Mniej groźne, ale dokuczliwe szkody wyrządza brak wody przez całe popołudnie płucem przechodniów, bowiem nie polewane ullice zięją tumanami kurzu i pyłu, a placi Krakowa, czyli zamiataczki i zamiataczki, które niby czyszcza ulice, nie mają w swoich polewaczkach wody, tłumacząc się brakiem jej w kranach i ich „zamiatanie” staje się tylko niepotrzebnym przegarnianiem śmieci z miejsca na miejsce i postrachem przechodniów.

Względy „oszczędnościowe”, którym usprawiedliwia się owo kilkugodzinne zamknięcie wodociągów, są bardzo — wzędne. Oszczędność robi się niewiele, bo wszyscy „Japia” wodę „na zapas” przed 12, a po 6-ej nalapana wylewają, jako za

ciepła, aby nabręć świeżej. Zamykanie zaś wody na noc jest już zwyczajnym barbarzyństwem które napewno zakończy się jakąś katastrofą przy pierwszym nocnym pożarze. Z tych wszystkich względów należałoby raczej zakończyć — zamykanie wodociągów.

(ms) ZASŁONIC PRZEPAŚĆ NA KRZEMIONKACH. Park na Krzemionkach w Podgórzu, bardzo piękny i uczęszczany, położony jest w rodzaju kotliny, powstałej po wyeksploatowaniu łomów wapiennych. Ściany tej kotliny wysokości około 20 metrów są zupełnie prostopadłe, to też cała kotlina na górze otoczona była plotem z drutu kolczastego, co tem bardziej było potrzebne, że po polu nad parkiem, samym brzegiem przepaści idzie bardzo uczęszczana droga. Niestety od dwóch lat to ogrodzenie z drutu jest zniszczone i nie może jakoś doczekać się odbudowania. Oczywiście wobec tego przechodniom ta droga grozi stałe niebezpieczeństwo upadku, zwłaszcza wieczorem. Ostatni sobotni wypadek 12-letniego chłopca powinen wreszcie stać się pobudką dla władz magistrackich i policyjnych w Podgórzu, aby zajęły się wreszcie ogrodzeniem przepaści, stanowiącej jakąś pułapkę na przechodniów.

(ms) BRAK KĄPIELI NA WIŚLE. Od kilku lat Kraków przez letnie miesiące jest widownią europejskiego skandalu, jakim jest bezwzględnie miasto o 300.000 ludności, położone nad znaczną rzeką — bez kąpiel. W przeszłym roku jeszcze magistrat wystawiał jakieś namioty przynajmniej dla kobiet, niedaleko ujścia Rudawy, w tym roku i tego niema. Widocznie pora jeszcze „nieodpowiednia” — od miesiąca jest po 35 stopni ciepła, a magistratowi wciąż zimno. W rezultacie Wisła i jej brzegi przez cały dzień usiane są kompletnymi nagusami z tych tylko warstw, które nie uznają użycia małek kąpielowych. Dla nieco wstydliwych kąpiel jest wobec tego niedostępna — Żadna z władz nie wysłała policjanta, aby zakazał kąpienia się bez kostiumu.

Dziwić się też można brakowi przedsiębiorczości prywatnej wśród „przemysłowców” Krakowa. Do „paska” jest setki i tysiące amatorów kapitalistów, już milionerów i dopiero chcących zostać milionerami do zbudowania łazienek na Wiśle jakoś nikt się nie weźmie, jakkolwiek byłoby to przedsiębiorstwo wcale zyskowne, które w ciągu jednego sezonu mogłoby zamortyzować kapitał. Naturalnie że w „paseczku” można codzień obrócić kilku wagonikami towarów i w miesiąc z 1 miliona zrobić dziesięć — ale przecież, do licha, i paskarze mogliby się kapać, a przedsiębiorstwo łazienkowe przynajmniej nie grozi kryminalnym.

Jakkolwiek żręszta jest urządzenie łazienek rzeczonych poprostu koniecznością i gmina musi się tem zająć. Dla przykadu i zawstyżenia przytoczmy tylko, że Cieszyń, który ma jakieś 30.000 mieszkańców i mała rzeczkę Olze, zdobył się oddawna na urządzenie łazienek rzeczonych, bardzo porządnych nawet, ze słonecznymi kąpielkami.

(T) ECHA TAJEMNICZEGO ZGONU. W roku 1919 na drodze wiodącej na kopiec Kościuszki znaleziono zwłoki Jana Manieckiego, byłego zarządcy dóbr i Zakładu zdrojowego w Szczawnicy. Zawezwany wówczas lekarz stwierdził śmierć wskutek udaru serca.

Atoli dla wszystkich wydała się dość niejasna owa tajemnicza śmierć s. p. Manieckiego z tego względu, że zwłoki zmarłego były ograbione z koczowniczością jak: portfela złotego zegarka, papierosnicy z monogramem „J M” i t. d.

Śledztwo w tej sprawie wykazało, że s. p. Maniecki wracał krytycznej nocy dorożką do swego mieszkania na Salwatorze i że wówczas nastąpiła jego śmierć. Dorożkarz widząc trupa, usunął go z dorożki nie zapominając przy tej sposobności dokładnie ograbić.

Zagadkę ową dopiero teraz udało się tu, policyi rozświetlić, wykryto bowiem owego dorożkarza w osobie Jakóba Włoszńskiego, którego aresztowano.

Włoszński do kradzieży się nie przyznaje i twierdzi że zegarek znaleziony przy nim nabył od Jana Szklarza, którego w swoim czasie rozstrzela-

no za liczne kradzieże i rabunki.

(T) ZATRUCIE GAZEM ŚWIETLNYM. Wczoraj około godziny 8 rano zawożano Pogotowie ratunkowe na ul. św. Stanisława 2, gdzie 16-letnia Stanisława Bobek uległa zatruciu gazem świetlnym. Lekarz skonstatował śmierć.

(T) ATAK OSTREGO SZALU. Urzędnik akcyzy p. N. dostał wczoraj w biurza koło godz. 5 popołudniu ataku ostrego szału. Zawezwane Pogotowie przewiozło furiata do zakładu dra Piltza.

(T) ARESZTOWANIE ZŁODZIEJA. Przed miesiącem skradziono w biurze spedycyjnym „Libana” przy ul. Pańskiej 9 maszynę do pisania „Mercedes” wartości 40.000 mk. W toku dochodzeń okazało się, że maszynę ową skradł 19-letni Tadeusz Pjehowicz, będący obecnie w marynarce w Toruniu w towarzystwie swego współnika. Maszynę odebrano.

(T) AWANTURUJĄCY SIĘ PUSTELNIK. Wielka awantura wywołał w mieszkaniu Karoliny Tentkowej, zam. przy ul. Piekarskiej 14, Wiktor Pustelnik (lat 31) który wpadłszy do mieszkania z siekiera w ręku groził Tentkowej zabiciem, porabiał meble, wyrządzając tem znaczną szkodę. Synowi zaś Tentkowej, który stanął w obronie matki, przegryził dolną wargę. Lekarz pogotowia ratunkowego opatrzył rannego. Pustelnika odprowadzono do... kaźni. Z z

Udaremnienie milionowej kradzieży.

Dozorca jednego z domów przy ul. Chmielnej w Warszawie nazwiskiem Moskwił, okazał wielką przezorność i roztropność, która mu pozwoliła udaremnnić zamierzoną wielką kradzież.

Moskwił wszedłszy około godz. 4 rano do korytarza piwnicznego, zastał tam dwóch podejrzanych mężczyzn, którzy oświadczyli, że przyszli się przepać. Wówczas przebiegły dozorca pobiegł do mieszkania, zawiadomił żonę i brata, aby czuwali nad bramą, a sam pobiegł do komisaryatu.

Policja dokonała rewizji w całym domu od piwnic do strychów, lecz mężczyzn owych nie znalazła.

W czasie tych poszukiwań stwierdzono, że pusty sklep po mydlarni był otwarty i że tą drogą złodzieje weszli i uciekli. Złodzieje ci przebili sklepienie w piwnicy, wydeli otwór w podłodze i tą drogą dostali się do magazynu bielizny i galanterii męskiej i damskiej.

Podkopywacze zdołali już opróżnić niemal całkowicie sklep, wyrzucając przez otwór do piwnicy koszule, skarpetki, pończochy, sztuki płótna, trykotażę, rękawiczki, krawaty i t. p. wyroby, pozostawiając w sklepie jedynie pustą pudełka. — Cały ten lup wartości przeszło milion marek był już prawie gotów do wyniesienia na ulicę przez pusty sklep, lecz rawnieżczając czujności dozorcę został odzyskany.

Oczywiście wdzięczny właściciel sklepu odpowiednio wynagrodził dozorcę.

6 osób znalazło śmierć w nurtach Wisły.

W Warszawie w ostatnich dniach zdarzają się coraz częściej wypadki utonięcia w Wiśle w czasie kąpiei. Ostatnio kronika wypadków notuje sześć ofiar braku opieki na Wiśle. Z uwagi na to komendant policyi ze względu na bezpieczeństwo czasowo zabronił kąpienia się w Wiśle w obrębie m. st. Warszawy na całym otwartym pobrażu. — Wolno się kąpać jedynie w łazienkach zamkniętych. Wypływać na otwartą wodę z łazienek nie wolno.

Obrady Zarządu Głównego P. S. L.

Warszawa. (Tel. wł.) Prezydent ministrów Witos po 2-dniowej nieobecności powrócił wczoraj do Warszawy. W południe prezydent ministrów Witos przybył do Sejmu i wziął udział w obradach Zarządu Głównego Polskiego Stronnictwa. Ludow-

wego, które się rozpoczęły. Prezydent ministrów wygłosił referat o sytuacji politycznej, poatem zgłoszono szereg referatów. Dyskusja jest przewidziana na dzień jutrzejszy.

Stanowisko Litwy wobec Polski.

Purickis o zadaniach państw bałtyckich i ich stosunku do Rosji, Niemiec i Polski.

Kowno. (PAT) Na zjeździe dziennikarzy państw bałtyckich w dniu 1 czerwca wygłosił litewski minister spraw zagranicznych Purickis dłuższe przemówienie. Przecistawiając się imperyalistycznej ideologii dawnego państwa rosyjskiego i niemieckiego, oświadczył Purickis: My, państwa nadbałtyckie, chcemy żyć jako narody wolne dla przeprowadzenia naszych demokratycznych idei. Winniśmy się połączyć, aby wspólnymi siłami przeciwstawić naszą ideologię, ideologię małych państw imperyalistycznym tendencjom naszych wielkich sąsiadów. Musimy zawsze pamiętać, że chociaż z tych lub innych przyczyn teraz imperyalistyczne tendencje naszych wielkich sąsiadów nie ujawniają się na zewnątrz, to jednakże już może w najbliższej przyszłości trzeba mieć będzie z nimi do czynienia. **Stosunek nasz do Rosji jest obecnie zupełnie jasno określony, ale z czasem może on ulegnąć zmianie.** W każdym razie jest jasnym, że z upadkiem teraźniejszego systemu w Rosji może tam zapanować anarchia, albo reakcja. W razie tej ostatniej możliwości czeka nas, państwa bałtyckie, jednaki los. Liczenie się z tem musi stanowić kamień w głębi naszego związku i naszej kooperacji w stosunku do Rosji.

W dalszym ciągu przedstawił Purickis w podobny sposób stosunek państw bałtyckich do Niemiec.

Omawiając stanowisko ententy powiedział Purickis: Z tej strony różne dają się słyszeć opinie i rady. Jedno powiadają, że jeżeli Rosja będzie demokratyczna, to państwa nadbałtyckie powinny wejść z nią w stosunek federacji, inne zaś, aby Litwa połączyła się z Polską, a reszta państw przeszła pod władzę Rosji. Otóż i tym grądem potrafimy przeciwstawić się, o ile będziemy solidarni i w ścisłej ze sobą łączności. Zachodzi więc teraz pytanie — mówił Purickis — kto może wstąpić do związku państw bałtyckich. Mamy obecnie poważne podstawy przypuszczać, że sąsiad północny Finlandya przyłączy się w krótkim czasie do naszego związku. Co się tyczy sąsiada południowego, to jest Polak, to ze względu na nierozwiązanie naszego z nim sporu, musimy zająć pozycję wyczekującą. Muszę powiedzieć, że Litwa nie żyje wrogłego usposobienia względem Polski (?). Chcemy nawiązać z Polską jak najlepsze przyjacielskie stosunki (!), lecz niestety napotykamy na

trudności stwarzane przez samą Polskę (!). Nie chcę krytykować polityki Polski, mogą tylko skonstatować ogólne mniemanie, że polityka ta opiera się na awanturniczości (!), a przykłady Wilna i Górnego Śląska nie potrzebują komentarzy. Przytakim stanie rzeczy niebezpiecznie jest wiązać się z Polską, gdyż w przyszłości mogliśmy bardzo drogo za to zapłacić. Dlatego też zanim zadecydujemy ostatecznie sprawę przyłączenia się Polski do naszego związku, musimy uświadomić sobie, co stawia nam na kartę w razie przyłączenia się do nas Polski. Z opinią tą zupełnie obiektywną zgadzają się i Łotwa i Estonia. Obecnie pozostaje tylko ostateczne umocnienie naszego związku na najbliższej konferencji. Mowca wspomina następnie o mniejszościach narodowych na Litwie, Łotwie i Estonii i oświadcza: Zapewne wiecie o tych insynuacjach prasy polskiej, z pomocą których prasa ta stara się oczernić Litwę zagranicą i przedstawić ją jako gnębicielkę mniejszości narodowych, głównie narodowości polskiej. Minister, odpierając te zarzuty, oświadcza: **Z żydami żyjemy w jak najlepszych stosunkach, inne zaś mniejszości, a w tej liczbie i Polacy, korzystają także z wszelkich praw należnych im w imię ludzkości (?).** Jeżeli dotychczas nie udało się nam dojść do porozumienia z mieszkającymi u nas Polakami, to nie jest to naszą winą, lecz jedynie winą zakordonowanych Polaków. (!).

Stosunki polsko-łotewskie.

Warszawa (tel. wł.). Nadzwyczajny poseł polski w Rydze, minister pełnomocny p. Kamieniecki, oświadczył w wywiadzie, że utworzenie związku państw bałtyckich napotyka na znaczne trudności. Obecnie z pośród tych trudności usunięte zostały wojna rosyjsko-polska oraz uznanie de jure Litwy i Estonii. Poseł Kamieniecki wyraża wątpliwość, czy związek kilku tylko państw bałtyckich, a nie wszystkich, może dać pożądany rezultat. Kamieniecki w końcu wyraża nadzieję, że wreszcie będzie można zwłęd do Warszawy konferencyę wszystkich państw bałtyckich, na której będzie omówiona sprawa utworzenia związku państw tych i będzie można powołać do życia organ wykonawczy. Obecnie już Polską może z Łotwą zawrzeć konwencyę w sprawie mniejszości narodowych, w sprawie opcji, w sprawie konsularnej, kolejowej, pocztowo-telegraficznej i innych.

Obrzymi pożar w Łodzi.

Splonęły magazyny tłuszczów i bawełny. — Ogień w składach towarowych na dworcu. — Pożar fabryki. — Straty idą w setki milionów.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Łódź, 6 czerwca.

W niedzielę o godzinie 10 wieczorem wybuchł tu olbrzymi pożar w magazynach kolejowych na stacji „Łódź-Fabryczna”. Według krążących pogłosek miał się zająć od iskry z lokomotywy stojącej w pobliżu magazynu ze smarami wagon siana, od którego następnie zajęły się stojące na rampie beczki ze smarami.

Po kilku minutach pożar objął cały kompleks magazynów surowca bawełny, tłuszczów i mąki wojskowej, rozszerzając się z każdą chwilą na dalej położone objekty. Grozę pożaru i jego rozmiary powiększyła jeszcze zbliżająca się gwałtowna burza. Przybyła straż ogniowa zabierała się do tłumienia ognia z całą energią. Ulewny deszcz częścią dopomógł do ugazania ognia w magazynach, zawierających inne towa-

ry, natomiast magazyny ze smarami i bawełną splonęły doszczętnie.

Po przejściu burzy, pożar, podsycany gwałtownym wiatrem przybrał znów większe rozmiary.

Jednocześnie wybuchł, prawdopodobnie od pioruna, nowy pożar w jednej z fabryk na drugim końcu miasta, skutkiem czego część straży pożarnej musiała się udać na miejsce nowego ognia, wobec czego na dworcu kol. ograniczono się tylko do zabezpieczenia przed ogniem okolicznych magazynów wojskowych.

Dopiero następnego dnia udało się pożar zupełnie stłumić.

Szkody stąd wynikłe obliczają na setki milionów.

Powrót misji Tytusa Filipowicza.

Warszawa. (Tel. wł.) Jutro o godz. 10 rano przybywają do Warszawy członkowie misji Tytusa Filipowicza, którzy w swoim czasie uwięzieni byli w Tyflisie przez bolszewików.

W sprawie wyrabiania dokumentów u władz rosyjskich.

Warszawa. (PAT). Biuro prasowe ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Wobec napływających do ministerstwa spraw zagrani-

cznych podań o sprowadzanie i wyrabianie u władz rosyjskich i ukraińskich różnych dokumentów, dotyczących osób nieobjętych układem polsko-rosyjskim o repatriacji, dla których kompetentnym organem w powyższych sprawach jest komisja repatriacyjna mieszana w Warszawie, podaje się do wiadomości, że sprawy te nie mogą być podejmowane do czasu utworzenia w Rosji i Ukrainie placówek konsularnych, a więc na razie zgłoszenia w powyższych sprawach są przedwczesne.

Krasin udaje się do Ameryki.

Ryga. (E. E.) Według wiadomości urzędowych sowieckich, wybiera się Krasin w pierwszej połowie czerwca do Londynu i Kanady, celem prowadzenia tam większych układów handlowych. Następnie uda się Krasin do Stanów Zjednoczonych, gdzie prowadzić będzie w dalszym ciągu rokowania, celem zawarcia traktatu handlowego z rządem amerykańskim. Jest on wyposażony w pełnomocnictwa, które upoważniają go do zawarcia wszelkich układów.

Pożegnanie nuncjusza Ratti'ego.

Warszawa (PAT). Dnia 4 czerwca b. r. kierownik ministerstwa spraw zagranicznych, podsekretarz stanu Dąbski, wydał w salonach hotelu Europejskiego śniadanie pożegnalne na cześć odjeżdżającego nuncjusza Apostolskiego. Mgr Ratti, mianowanego kardynłem i powołanego na stolicę arcybiskupią do Mediolanu. Obecni byli jego eminencya arcyb. Krakowski oraz przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych i M. W. R. i O. P. Tego samego dnia o godzinie 7 wieczorem Mgr Ratti specjalnym wagonem salonowym odjechał do Rzymu. Na dworcu żegnał go przedstawiciele rządu, generalicyi, ciała dyplomatyczne oraz liczni przedstawiciele społeczeństwa.

Wlochy za rewizją traktatu w Rapallo.

Lublana (PAT). Lublańskie biuro koresp. donosi: „Jutro” komunikuje z Belgradu, że rząd włoski domaga się rewizji traktatu w Rapallo, ponieważ Zadar na terytorium, określonym przez traktat, nie jest zdolny do życia. Także i państwo Rjecki nie jest zdolne do życia na podstawie traktatu z Rapallo. Jak dzienniki dowiadują się ze strony dobrze poinformowanej, stanowisko rządu włoskiego napotka na opór ze strony rządu jugosłowiańskiego.

Przesilenie w Niemczech zażegnane.

Berlin. (E. E.) Przesilenie, które w normalnych warunkach doprowadziłyby musiało do obalenia gabinetu i rozwiązania parlamentu odroczone zostało na pewien czas. **Votum nieufności zgłoszone przez komunistów odrzucono wszystkimi głosami.** **Votum nieufności dla rządu (frakcji niemieckiej partii narodowej) zostało odrzucone wszystkimi głosami przeciw głosom partii narodowej i komunistycznej.** Równocześnie parlament uchwalił odroczenie posiedzenia do 15 czerwca. Formuła przejścia do porządku dziennego brzmi następująco: „Parlament przyjmuje oświadczenie rządu Rzeszy do wiadomości, równocześnie zgadza się, aby rząd uczynił wszystko, celem spełnienia obowiązków względem koalicji. **Parlament godzi się na oświadczenie rządu, w szczególności co do sprawy górnośląskiej.**” Rezolucję powyższą przyjęto 213 głosami przeciw 77, 48 głosów partii ludowej wstrzymało się od głosowania. W ten sposób przesilenie można uważać za zażegnane, przynajmniej do końca miesiąca.

Bawarska samoobrona za rozbrojeniem.

Monachium. (PAT). Komisarz krajowy dla rozbrojenia ludności cywilnej wydał obwieszczenie dnia 4 czerwca w sprawie wydania broni przez straż mieszkańców. Obwieszczenie powiada, że na podstawie ultimatum ententy musi nastąpić oddanie dział i karabinów maszynowych przez samoobronę do 10 czerwca, zaś do 30 czerwca oddanie wszystkich rodzajów broni, które podpadają pod ustawę o rozbrojeniu. Należąca do tego amunicja musi być zgłoszona w międzykoalicyjnej komisji wojskowej w Berlinie. Bawarska samoobrona postanowiła wykonać rozporządzenie dobrowolnie.

Pamiętajmy

o naszym
polskim
żołnierzu!

Dział ekonomiczny. Nasz handel z zagranicą.

Cośmy przywieźli a co wywieźli
w r. 1920?

W „Przeglądzie gospodarczym” znajdujemy ciekawe szczegóły o naszym eksporcie i imporcie, które składają się na obraz naszego obrotu towarowego z zagranicą w roku 1920. Szczegóły te uzupełniają doskonale dane statystyczne urzędu przywozu i wywozu za drugą połowę roku 1920, niedawno przez nas ogłoszone.

Przywóz do Polski w roku 1920 wynosił 3500 tysięcy ton, wywóz 600 tysięcy ton. Rażąca ta dysproporcja małe jednak cokolwiek, gdy się uwzględni podział artykułów przywozu. Z tych 3500 tysięcy zabrawały lwia część, bo 2912 tysięcy sprzewce (w tem węgiel z Górnego Śląska 2.609 i z Karwiny 81). Dalej przywieziono: artykułów spożywczych 406 tysięcy ton, półfabrykatów 7,9, wyrobów gotowych 202. Wywieziono: artykułów spożywczych 143, surowców 349 (w tem wywieziono do Austrii węgiel 130, półfabrykatów 4 i wyrobów gotowych 121).

Z artykułów spożywczych przede wszystkim przywieziono zboże i mąkę, oraz mięso i przetworzone mięsne. Towary te w roku zeszłym sprowadzane były w dużych ilościach przez PUZAPP i ministerstwo spraw wojskowych. Mąki i zboża sprowadzono w tysiącach ton 248, a mięsa i przetworów mięsnych 77. Mąka i zboże nadchodziły ze Stanów Zjednoczonych oraz z Rumunii. Przedmiotem zaś naszego wywozu były w tysiącach ton: okopowe (kartofle) 99,9, cukier 15,5, spirytus i wódka 2,3. Odbiorcami kartofli i cukru byli przeważnie Niemcy.

Główne jednakże nasz. można powiedzieć, przemysł eksportowy, stanowią jak już wiadomo: ropa naftowa i jej przetwory, drzewo i wyroby z niego, oraz częściowo dział artykułów pochodzenia mineralnego. Wywieziono w tysiącach ton ropy nieoczyszczonej 44,9, przetworów naftowych 91,4, smarów 3,2, drzewa nieobrobionego 91,3, częściowo obrobionego 3,5. Z działu artykułów mineralnych na plan pierwszy jako artykuł wybitnie eksportowy wysuwa się cement. Wywieziono w tysiącach ton cementu z Małopolski 54, z b. Kongresówki 18 tysięcy ton.

Głównymi odbiorcami ropy, przetworów naftowych, drzewa i cementu były w pierwszym rzędzie Czechosłowacy, Niemcy i Austrija.

Z artykułów włókienniczych przywieziono do Polski w 1920 roku w tysiącach ton bawełny 22,9, wełny 6,7, juty 2,4, jedwabiu surowego 0,1. W stosunku do przywozu przed wojną, to w samej Kongresówce dowóz w 1920 roku wynosił bawełny 30 procent, wełny 22 procent i juty 13 procent ilości dowozu przedwojennego, czyli ogółem zaledwie piątą część. Ujemnym objawem dla odbudowującego się naszego przemysłu włókienniczego był dowóz gotowych tkanin. Dowieziono przedtędy 3429, tkanin bawełnianych 4010, wełnianych 1577, jutowych 1311, jedwabnych 44 ton. Z innych wyrobów włókienniczych i galanterijnych sprowadzono wyrobów dzianych półczołozniczych i trykotaży 353, białizny 816, galanterii i pasmanterii 526, ubrań gotowych 4841, wyrobów powroźniczych 476 ton.

Papiere przywieziono 19042 ton. Dowóz pochodził z Niemiec i z Austrii i w małych ilościach z Czechosłowacji i Finlandyi. Skór gotowych przywieziono 5248 ton, surowych 416 ton (wywieziono 221 ton). Gotowych wyrobów skórzanych przywieziono 5248 ton. Wywieziono futra i pierza 290 ton, włosów i szczeciny 163 ton, rogów i kopyt 137 ton. Soli kuchennej przywieziono 65 tysięcy ton, mydła 5803 ton.

Maszyn przywieziono 5417 ton, w tem z Niemiec 40 procent. Silników maszyn i turbin sprowadzono 3320 ton, dynamomaszyn i motorów 1851 ton, maszyn rolniczych 10.038 ton, z czego 37 procent z Niemiec i samochodów 6.568 ton, w czem z Francyi 36 procent, z Austrii 27 procent i z Niemiec 16 procent. Wogóle wyrobów metalowych i żelaznych przywieziono 104 tysiące ton.

Ten przywóz wyrobów gotowych stanowi najbardziej ujemną część importu do Polski, już ilościowo tak znacznie przewyższającego nasz eksport. Drugim ujemnym objawem jest tak realny wśród importu procent (20% przedwojennego) surowców dla jednego z najważniejszych przemysłów polskich, mianowicie przemysłu włókienniczego. Jestto naturalnie wynikiem nierużuchonięcia naszego przemysłu wogóle, który zwłaszcza w r. 1920, w czasie wojny z bolszewikami, daleki był nawet od stanu obecnego. Gdy tylko, w miarę regeneracji naszego prze-

mysłu zmieni się charakter importu do Polski w kierunku zmniejszenia przywozu gotowych fabrykatów, wtedy nawet dalsza znaczna ilościowa przewyżka importu nad eksportem nie będzie tak groźna dla naszej równowagi gospodarczej, gdyż przeróbka importowanych surowców jest zawsze korzystniejsza od eksportu surowców własnych.

Kraków na „Targach wschodnich”.

Doniosła sprawa uczestnictwa przemysłu i handlu zachodnio-małopolskiego w „Targach wschodnich” we Lwowie zgromadziła onegdaj w Izbie handlowej reprezentantów organizacji finansowych i kupieckich, oraz reprezentantów poszczególnych większych firm z Krakowa i okręgu krakowskiego. Na konferencję przybyło bardzo wielu uczestników.

Konferencję zagałdł prezes Izby handlowej, p. Epstein, kładąc między innymi nacisk na konieczność utrzymania naszego stanu posiadania we Wschodniej Małopolsce i energicznej działalności w kierunku należytej reprezentacji naszego przemysłu i handlu, na tym wysuniętym na wschód posterunku gospodarczej ekspansji. Po nim zabrał głos dyrektor „Targów wschodnich”, p. Turski, który zwrócił uwagę, że Lwów, tak ze względów geograficznych, jak i kolejowych, predestynowany jest wyjątkowo na miejsce wymiany handlowej pomiędzy zachodem a wschodem. Stoi on na granicy dwóch światów i czterech państw i powinien wyzyskać zarówno dla siebie, jak dla całej Polski, tę wyjątkowo korzystną koniunkturę. Zadaniem „Targów wschodnich” jest stanie się jednym z jarmarków międzynarodowych, — o stworzenie naszego przemysłowej drogi na wschód, a handlowi nowych rynków, mających zwłaszcza w Rosyi południowej, tak świetne perspektywy. P. Porębski, witając z zadowoleniem sam pomysł „Targów wschodnich”, zwraca uwagę na konieczność samopomocy dla naszego handlu i przemysłu wobec niedostatecznego uwzględnienia tych spraw przez państwo. Od rządu, który w zasadzie niezbyt w tym jest, należy domagać się przede wszystkim ułatwienia sprawy tranzytu przez Polskę. Co do techniki samych „Targów wschodnich”, należałoby utworzyć szereg wolnych składów. P. Fromowicz podkreślił znaczenie „Targów wschodnich”, jako miejsca zetknięcia się przemysłu i handlu trzech byłych zaborów, pomiędzy którymi istniały tak znaczne różnice. — Zetknięcie to stwarza możliwość zniwelowania tych różnic i ujednostajnienia.

Po wywodach r. m. Adelmanna, wskazującego na konieczność wyciągnięcia nauki z pewnych błędów obecnego targu poznańskiego, dr. Wojakowski uważa za rzecz najważniejszą zorganizowanie sposobu wymiany towarowej pomiędzy wschodem a zachodem, na zasadach odpowiednich dla wielkiego handlu. Zabierali jeszcze głos pp. Pfeffer, Wortmann, Lankosz, prezes Epstein i powtórnie dyrektor Turski, który podkreślił, że „Targi wschodnie” są reakcją przeciw etatyzmowi gospodarczemu wogóle i handlowemu w szczególności, oraz że zawarte świeżo umowy z Rumunią oraz Rosyą otwierają wielkie perspektywy ekspansji, które handel nasz i przemysł na drodze zupełnej wolności potrafią doskonale wyzyskać.

„Targi wschodnie” nie będą wystawą, lecz odrazu prawdziwym targiem międzynarodowym, oczywiście przy poparciu rodzimego przemysłu. Ta drobniejsza wprawdzie, ale ważna okoliczność, że przyznano nam traktatem ryskim materiał kolejowy szeroko-torowy, stwarza wyjątkowo korzystne położenie dla naszego eksportu na wschód.

Na zakończenie prezes Epstein postawił rezolucję, którą jednogłośnie uchwalono, że zebrań, uznając wielkie znaczenie urządzania „Targów wschodnich”, postanawiają jak najenergiczniej popierać dążenia i cele targu i w tym celu tworzą komitet lokalny krakowski. Do komitetu weszli następujący panowie: R. m. Adelmann, dyr. Bieżeński, B. Bobiński, K. Dołycki, Fromowicz, J. Gablencz, dr. Gluckstein, dyr. Gnatowski, Kanarek, dr. Kolarzowski, inżynier Król, K. Lanfosz, J. Leserkiewicz, dr. Macharski, dyrektor Pawlik, Stanisław Porębski, F. Romaszkan, Stanisław Skwarczyński, dr. Wojakowski, Wojaś, dyr. Wołoszyński, dyr. Wędrychowski, dyr. Wortman, inż. Wolfram. Na przewodniczącego komitetu powołano prez. Epsteina, na jego zastępcę wiceprez. inż. Perosia.

REGLEMENTACJA PRZYWOZU I WYWOZU TOWARÓW WŁÓKIENNICZYCH. Przepisy, dotyczące reglementacji przywozu i wywozu towarów

włókienniczych wydane przez główny urząd przywozu i wywozu w Warszawie mogą interesować przeglądać w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie w godzinach urzędowych.

WSTRZYMANIE PRZYWOZU SKÓR I OBUWIA. Okręgowy urząd przywozu i wywozu w Krakowie, zawiadamia, e wobec zwiększenia krajowej produkcji skór podeszwowych, chromowych i juchtów, oraz zapełnienia rynku przez wprowadzenie dużej ilości skór z zagranicy, główny urząd przywozu i wywozu w Warszawie polecił nadal wstrzymać przywóz skór podeszgowych, chromów i juchtów, oraz przywóz obuwia zwyczajnego.

Odtąd będą uwzględniane sprawy przywozu tylko tych skór, które zostały już przez firmy opłacone, jeżeli będą przedstawione dowody stwierdzające zapłatę wlicznie do 14 b. m.

Przywóz skór gemzowych, zamuszowych, lakierów i wyrobów z nich w dalszym ciągu podlega kompetencji jedynie warszawskiego Okręgowego urzędu.

Ruch giełdowy.

(stm) Obraz wczorajszej giełdy przypominał zupełnie czasy najlepszego ożywienia. Najwymowniejszą tego oznaką była niewidziana już od paru miesięcy „no-giela”, t. j. targ na akcje oficjalnie nie notowane, który się rozpoczął po oddzwonieniu godziny unisadowej. Tak było znowu wczoraj — gdy sensacje i komitet oddalili się, pozagiełdowe Chederowy, Nitraty, Polpetrole, Pociski zaczęły latać w powietrzu w dużych ilościach i w licznych transakcjach. Oczywiście, że akcje oficjalnie notowane były w tem większym ruchu, wykazując mocno zwycięską tendencję. Ogólnie poszukiwano P. T. H. starych po 1100 i młodych po 980. Tepege po 7300. Trzebinia żelaznej, która wykazała ogromną zwyżkę 500 punktów przy młodych, 600 przy starych (2800 i 3200) ruszyły się nawet Parowozy o 225 punktów w górę i Trzebinia tłuszczu, a „Impex” dosięgnął 500. Poza tem obracano Sierszą elektryczną i górniczą, Żegluga Polska, Zieleniewskimi, P. Nafta, Pezetani, Ogólnie odnosi się wrażenie trwałej poprawy rynku papierów dywidendowych.

Waluty obce, z wyjątkiem dolara który zwykował nogal bez zmiany, chociaż na giełdzie warszawskiej wykazały swą niżkę

CENULA KURSOWA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ z dnia 6 czerwca 1921 r.

Waluty i dewizy: Dolary St. Zjedn. kupno 1040, sprzedaż 1030, czek 1040, 1080. Franki francuskie kupno 83, sprzedaż 86, czek 85, 90. Franki szwajcarskie czek 170, 190. Funt sterlingi kupno 3800, sprzedaż 4000. Marki niemieckie kupno 16,50, sprzedaż 17,50, czek 16,70, 17,70. Korony austr. kupno 1,75, sprzedaż 1,85, czek 1,80, 1,90. Korony czeskosłowackie kupno 15,50, sprzedaż 16,50, czek 16, 17. Lei rumuńskie kupno 16,50, sprzedaż 17,50, czek 17, 18. Liry włoskie kupno 50, sprzedaż 54, czek 52, 56.

Akcyje Tow. handl. i przem.: Polskie Tow. handl. P. T. H. I—III em. of. 950, żąd. 1050, transk 1000—1100. IV em. of. 900, żąd. 1000, trans. 930—985. Handl. Sułka akc. „Impex” I—IV em. of. 400, żąd. 500, trans. 450—500. „Polski Glob” Tow. transport. handl. of. 1200, żąd. 1400, Żegluga Polska of. 475, żąd. 525, trans. 500, Zieleniewski of. 6800, żąd. 7200, trans. 7000. Warsz. Ska akc. Budowy Parow. I—II em. of. 1700, żąd. 2100, trans. 1800—2050. „Lemiesz” fabryka maszyn rolniczych of. 5000, żąd. 5500. „Trzebinia” fabr. maszyn i narz. roln. I—III em. of. 3000, żąd. 3300, trans. 3100—3200. IV em. of. 2700, żąd. 2900, trans. 2750—2800. „Automotor” fabryka samochodów of. 1900, żąd. 2100. „Górka” fabryka cementu of. 6400, żąd. 6600. Gal. akc. Zakłady Górn. Siersza of. 5300, żąd. 5500, trans. 5375—5450. „Tepege” Tow. dla przedsiębior. górniczych of. 7200, żąd. 7500, trans. 7300. Polska Nafta I—III em. of. 1500, żąd. 1850, trans. 1500—1850. Elektrownia w Sierszy of. 1850, żąd. 1950, trans. 1875—1900. „Oikos” T. A. of. 3600, żąd. 3800. „Pezet” Powstanie zakłady budowl. of. 950, żąd. 1050, trans. 1000. Fabr. przetworów tłuszcz. w Trzebinii of. 2600, żąd. 2800, trans. 2700. „Krakus” Zjedn. fabr. przetw. wysokowych of. 3600, żąd. 3800. Fabryka porcelany w Cmielowie of. 3600, żąd. 3800.

Reklama dźwignią handlu.

2 najlepsze i najtańsze powieści!

Plotra Benoit
TAJEMNICA SAHARY
romantyczna i fantastyczno-przyrodnicza powieść pełna zajmujących przygód, nagrodzona przez Akademię Francuską

M. Leblanc
Człowiek, który powrócił z tamtego świata
romans, pełen tragicznych przeżyć, przedstawiający zjawiska ze świata medyumizmu i spirytyzmu, wplątane w świat zbrodni i miłości.

Dla prenumeratów „Goniec Krakowski” cena premiowa obydwóch książek wynosi tylko 60 marek, z przesyłką pocztową 66 marek.

OGŁOSZENIA

Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Kraków, Dunajewskiego 7.

Oddział dla ogłoszeń otwarty od godz. 9—1 i od 4—7. Ceny ogłoszeń umieszczone są w nagłówku.

DROBNE OGŁOSZENIA

Stenotypistka

biegle pisząca w języku polskim i niemieckim — tylko pierwszorzędną siłą — zostanie natychmiast przyjęta. Zgłoszenia pod „Stenotypistka” do biura reklamy „Prasa”, Kraków, Karmelicka 16. 4383

NAUCZYCIELKA młoda, bardzo inteligentna, poszukuje na czas wakacji korepetycy na wsi w sferach ziemiankich. Łaskawe zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Korepetycyca”. 4131

DO SŁUŻBY wartowniczej poszukuje się kilkunastu zdrowych nieposzlakowanych dozorców z małą kaucją. Zgłoszenia od 3—4 popoł. Zakład Czuwania, Rynek gł. 22, I. p. 4082

Willa Aleksandrówka

oraz różne meble z powodu wyjazdu zarządcy do sprzedania. Wiadomość: Henryk Dobrowolski, Maków. 4412

ZGUBIONO papiery wojskowe na nazwisko Wincenty Kozien z Brzezia, które się unieważnia. 4411

SKRAĐIONA kartę zwolnienia na nazwisko Kornblum Izak z Krakowa unieważnia się. 4410

ZGUBIONE dokumenty wojskowe na nazwisko Artergut Bernard unieważnia się. 4409

OCENIENIE LASU

i rachunek rent. Całość 250 Mkp., przesyłka pocztą. Inż. Henryk Skąpski, Tarnów, ul. Krasieńskiego 587.

POSZUKUJĘ ORDBUISTKI lub FARMACEUTKI zaraz. Warunki dobre. Droguerya H. Skierskiej, Kraków, Szewska 22. 4380

MOTOR DIESELA 30 HP używany oraz inne okazanie do nabycia. „PILOT”, Lwów, Batorego 5. 4400

ODDAM DZIEWCZYNKĘ ładną, zdrową, 6-miesięczną za swoją. Koletek 7, III p., ofic. 4342

MŁODZIENIEC, szatyn, nawiązuje korespondencję z inteligentną, miłą blondynką lub szatynką, ewentualnie młodą wdówką, na razie w celu wymiany myśli. Dyskrecja zapewniona. Zgłoszenia z fotografią do admin. „Gońca Krak.” pod „Niebieskie oczy”.

STENOGRAF POLSKI (Nr. 2, rok II), organ Instytutu Stenograficznego i Centralnego Związku Stenografów bardzo ciekawy wyszedł. Roczna prenumerata: Mk. 100.— Administracja Warszawa, Krucza 16/13. Kraków: Gebethner, Krzyżanowski. 4315

KUPIJĘ złoto, srebro, miedź, mosiądz. Kopaczyński, Kraków, Bracka 2. 4073

OSOBA MŁODA, impulsywna (pod szorstką powłoką ukrywająca dobre serce), poszukuje mężczyzny inteligentnego, spokojnego i wyrozumiałego w celu matrymonialnym. Zgłoszenia do Admin. „Gońca” pod „Agawa”.

MALOPOLSKI SYNDYKAT DRZEWNY W KRAKOWIE, ul. Dunajewskiego 9, (Hotel Krakowski) przyjmie natychmiast chłopca do posług. Zgłoszenia tylko osobiste przyjmuje się od godz. 11—1 i od 5—6-tej. 4401

MASZYNY do pisania wszystkich systemów do sprzedania, przyjmuje się naprawy. Specjalna pracownia mechaniczna Juliusz Hecker, Kraków, ów. Marka 26. 4184

KUPIĘ WĘDKĘ do łowienia pstrągów, muszki i wodek oraz inne przybory rybacyre. Kraków, Karmelicka 48, parter na lewo od 3—4 pop. 4322

Rękawiczki gumowa dla pszczerarzy. 4168

Tabletki kefirowe
Tabletki mineralne

do domowego wyrobu kefiru i sztucznych wód mineralnych
APTEKARZY
MODLIŃSKIEGO I KROGULECKIEGO
dostać można w aptekach, składach i drogeriach. 4293

KRAJOWE ZAKŁADY KONFEKCYJNE W KRAKOWIE
i SZATNIA w NOWYM SĄCZU

Ski z ogr. odpow. rozpoczęły swoją działalność na wspólny rachunek z dn. 23 maja 1921. Dostarczają hurtownie i częściowo URZĘDOM, KÓŁKOM ROLN., KOOPERATYWOM, KUPCOM ITP. **wszelkiego rodzaju garderoby:** męskiej, damskiej i dziecięcej, wyrobu własnego i zagranicznego. Obecnie na składzie większa ilość ubrań męskich. 4417
Fabryka: **Nowy Sącz, ul. Wasowiczów.** Biuro i aktad: **Kraków, ul. Szczepańska 7.**
Adres telegraf.: Szatnia. Adres telegraf.: Kozaka.

Dlaczego
farba do włosów 4413
„JUVENOL”
zdobyła i zdobywa POWODZENIE?
Ponieważ siwe włosy pod jej nieszkodliwym wpływem nie tylko odzyskują dowolną naturalną barwę, lecz stają się jeszcze miękkie, pięknie błyszczące. 4413
PARFUMERIE D'ORIENT VARSOVIE.
Dostać można wszędzie.

CERATY na stoły
Prześcieradła gumowe
Obcasy gumowe

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETAILICZNA
A. NUSSBAUM
Tel. 1358. Kraków, Dietla 45, Tel. 1358.

Surowo

karze oszczędny ojciec rodziny za użycie złej pasty do obuwia. Wie bowiem, iż drogie obuwie przetrzyma lata przy codziennym pielęgnowaniu od wilgoci silniejszą pastą do obuwia

Erdal
czarna brązowa żółta
Reprezentacja na Polskę
JÓZEF LAX I SYN
Kraków, Zwierzyniecka 8

Willę koło Krzeszowic

z komfortem, meblami i ogrodami
sprzed
Józef Seweryn, Biuro kupna i sprzedaży
w Krakowie, Reformacka 1. 4406

LEP na MUCHY marka MORT

sporządzony według gatunku amerykańskiego, arkusz 22 x 22 mk 6, przy odbiorze 200 sztuk 25% rabatu.

L. WEINDLING, Kraków, ul. Grodzka 26.

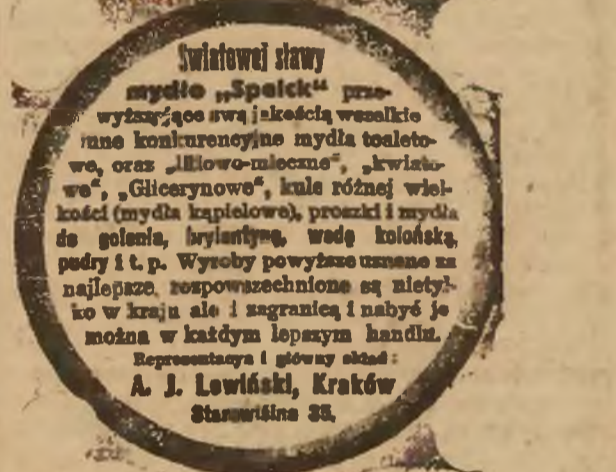
TERPENTYNĘ
SMOŁĘ DRZEWNA I TRAN

poleca najtaniej 4376

J. BIBERMAN

SKŁAD ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH

Kraków, ul. Krakowska 6. Tel. 3231.
9 Filia: Lwów, ul. Słoneczna 14. 9

Palatyn we wszelkich kolorach
Papier szklisty i szmirglowy
Ultramarynę prawdziwą
Setzera, B. I, i inne
najtaniej dostać można u firmy 4389
O. WEINFELD
DOM EXPORTOWY FARB I LAKIERÓW
w Krakowie, Miodowa 8.

Jedyny najtańszy dom handlowy

IGNACY CYPRES

Kraków, ul. Szewska 13/11 G.

poleca nikielowy system Roskopf mk 1000. Budzik z przedwoj. werkiem mk 1200. Skrzypce ze smyczkiem mk 3000 i wyżej. Harmonie wiedeński model, jednorzędówka mk 3000, dwurzędówka mk 5000. Trąby akordeonowe mk 1000, 1200. Dyamenty do szkła mk 600, 700. Brzytwy mk 500, 600, 700. Maszynki do włosów mk 600, 700. Maszynki do samogolenia mk 500, 600. Pas do brzytwy mk 80. Kamień mk 80. Pudła do skrzypiec mk 1200, 1800. Wysyłka za zaliczką. Gonnik ilustrowany za nadesłaniem 10 mk przekazem. **Kupuje złoto i srebro.** 3453

Reklama dźwignią handlu!!!

BANK KREDYTOWY w WARSZAWIE

Mazowiecka 9.

ODDZIAŁY MIEJSKIE:

I-szy Krakowski Przedmieście nr. 5, II-gi Krakowski Przedmieście nr. 27.

ODDZIAŁY PROWINCYONALNE:

Białystok, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmża, Chojnice, Drohobycz, Działdów, Równe, Siedlce, Toruń, Włocławek, Zakopane.

Załatwia zlecenia na wszystkie miejscowości w kraju i zagranicą, a także na Wilno i Litwę, za pośrednictwem Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego w Wilnie i jego Oddziałów.

Kapitał zakładowy Mk. 150,000.000.
Kapitały zapasowe Mk. 77,355.393.